Dostavba farmy dojníc Tomášovce

Oznámenie o zmene podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

NAVRHOVATEĽ: AGROTOM, s. r. o
985 56 Tomášovce č. 486

SPRACOVATEĽ OZNÁMENIA O ZMENE: Agroing – Lichý, spol. s r.o.
Partizánska cesta 71
974 01 Banská Bystrica

Banská Bystrica, august 2015

Obsah

I. Údaje o navrhovateľovi 3
II. Názov zmeny navrhovanej činnosti 4
III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti 4
IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva 8
V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie 25
VI. Prílohy 26
VII. Dátum spracovania 26

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

AGROTOM, s. r. o

1 Identifikačné číslo

IČO: 36 025 933

2 Sídlo

985 56 Tomášovce č.486

3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Peter Lichý - splnomocnenec
AGROING - LICHÝ spol. s r. o.
Partizánska cesta 71
974 01 Banská Bystrica
048 / 41 41 689
Email: agroing@centrum.sk

4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Ing. Peter Lichý
AGROING - LICHÝ spol. s r. o.
Partizánska cesta 71
974 01 Banská Bystrica
048 / 41 41 689
Email: agroing@centrum.sk

II. NÁZOV

Dostavba farmy dojníc Tomášovce

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Účelom zámeru je výstavba nových objektov, ktoré zabezpečia centralizáciu chovu dojníc, zvýšenie produktivity práce a modernizáciu ustajňovacích priestorov.

Ku zmene parcelných čísiel pozemkov došlo z dôvodu, postupnej prípravy činnosti, keď došlo k spracovaniu nového geometrického plánu, ktorý zohľadnil vyčlenenie stavebnej parcely v operáte KN C a k zohľadneniu vlastníckych práv navrhovateľa, v operáte KN E.

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Areál hospodárskeho strediska poľnohospodárskeho podniku AGROTOM s.r.o. Tomášovce určený na realizáciu zámeru sa nachádza v okrajovej časti obce, v jej južnej časti.
Areál strediska AGROTOM ohraničuje zo západnej, južnej a východnej strany poľnohospodárska pôda. Zo severnej strany ohraničuje areál obecná komunikácia (ul. Poza lesy), ktorá spája areál s intravilánom obce Tomášovce.

Najbližšie rodinné domy sa nachádzajú približne 100 metrov od hranice areálu poľnohospodárskeho strediska a približne 350 m od navrhovanej činnosti severným smerom.

Kraj: Banskobystrický
Okres: Lučenec
Obec: Tomášovce
Katastrálne územie: Tomášovce
Parcelné čísla pôvodné: KN C 1069/1,1069/18, 1069/61
KN E 1069/6, 1069/7,1069/8,1069/9,1072/1,1072/2,1072/3
Parcelné čísla zmenené: KN C 1069/62
KNE 1069/4, 1069/5/, 1069/6, 1069/7, 1069/8, 1069/9, 1072/1, 1072/2, 1072/5, 1072/6
Vlastníkom pozemkov je navrhovateľ.

2. Stručný popis

Navrhovaná činnosť predstavuje výstavbu nových objektov, ktoré zabezpečia centralizáciu chovu dojníc, zvýšenie produktivity práce a modernizáciu ustajňovacích priestorov.

Urbanistické a architektonické riešenie

Architektonické zásady riešenia stavby sú v súlade s priemyselným charakterom a princípmi existujúcej zástavby.

Stavba svojim zložením, architektonicko-stavebným a objemovým riešením nadväzuje na pôvodný poľnohospodársko-výrobný ráz areálu poľnohospodárskeho podniku.

Stavebno-technické riešenie dostavby

Objekt kravína je navrhnutý ako pozemná stavba halového typu so sedlovou strechou.

Rozmery stavby: 160,55 x 38,15 m a výšky 12,96 m.

Objekt bude založený na betónových pätkách a pásoch.

Nosnú konštrukciu haly budú tvoriť rámy s bočnými, stredovými oceľovými stĺpmi a zo šikmého strešného nosníka. Rámy budú v pozdĺžnom module po 6,25 m na rozpon 37,40 m.

Dispozične bude objekt rozdelený pozdĺžne na stredový kŕmny stôl a symetricky, na obidve strany 3 rady ležiskových boxov s hnojnou a kŕmnou chodbou. Na konci objektu, z obidvoch strán je navrhnutá prestrešená hnojná koncovka. Objekt bude nezateplený, vzdušný. Na bočných stenách sú navrhnuté zvinovacie plachty s automatickým otváraním a zatváraním, riadené meteostanicou, podľa počasia. Strešný plášť tvoria drevené väzničky a krytina bude zo sendvičových agropanelov. Vo vrchole sedlovej strechy bude priebežná vetracia štrbina šírky 2000 mm.

Objekt dojárne bude umiestnený v tesnej blízkosti kravína a technologicky na neho nadväzuje. Jedná sa o stavbu halového typu s obdĺžnikovým pôdorysom so sedlovou strechou.

Rozmery stavby: 15,58 x 60,58 m.

Objekt dojárne bude rozdelený na niekoľko funkčných častí ako samotná dojáreň, čakáreň, separačný koterec a dezinfekčný brod. Z prednej JZ strany bude časť s technickým zázemím ako mliečnica, strojovňa, šatne s hygienickými zariadeniami, kancelária, sklady a iné.

Objekt bude zateplený len v časti dojáreň - technická časť. V časti objektu ako čakáreň, veterinárny koterec a brod bude nezateplený. Objekt bude vykurovaný kombinovane odpadovým teplom zo strojovne, kotlom na drevo a elektrickým priamožiarim temperovaním.

Objekt silážne žľaby je navrhnutý ako súčasť stavby a budú sa v ňom uskladňovať krmoviny ako kukuričná siláž a iné senáže.

Žľaby budú dvojkomorové s rozmermi: 2 m x 15 m x 60 m. Výška stien žľabov bude 4 m.

Žľaby budú prekryté ľahkou oceľovou konštrukciou, vytvorenou z rámov s kĺbovým uložením na stenách žľabov, v pozdĺžnom module po 4,5 m. Žľaby sú navrhnuté ako vodonepriepustné vane z vodostavebného betónu, vyarmované betonárskou výstužou. Dno komôr bude vyspádované do zberného žľabu, ktorý bude odkanalizovaný do nádrže silážnych štiav. Silážne žľaby budú vybavené kontrolným systémom prieniku škodlivých látok do podložia. Tento systém tvorí vodonepriepustná, kyselinovzdorná fólia s drenážnymi trubkami zaústenými do kontrolných šachtičiek.

Žumpa splaškových vôd bude osadená v tesnej blízkosti sociálnych zariadení v objekte dojárne. Navrhnutá je prefabrikovaná, železobetónová, vodotesná nádrž o kapacite 20 m^3.

Plošná a priestorová bilancia

Celková plocha rozšírenia hospodárskeho dvora:		18 197,00 m^2
Celková zastavaná plocha:		
	- kravín:	6 130,00 m^2
	- dojáreň:	944,15 m^2
	- silážne žľaby:	2 000,00 m^2
	- komunikácie:	3 304,00 m^2
Plochy v kravíne:		
	- ustajňovacia plocha:	5 144,00 m^2
	- plocha na 1 dojnicu:	10,05 m^2
	- dĺžka kŕmneho žľabu:	2 x 136,60 m
	- kubatúra vzduchu na 1 dojnicu:	90,42 m^3
Plochy v dojárni:		
	- čakáreň:	230,40 m^2
	- dojáreň:	224,10 m^2
	- sociálne zariadenia:	38,60 m^2
	- kancelária:	11,66 m^2
	- sklady:	7,50 m^2
Silážne žľaby:		
	- skladovacia plocha	2 x 857,60 m^2

Údaje o výrobe a technologickom vybavení stavby

Objekt kravína bude slúžiť pre ustajnenie produkčných kráv. Samotný kravín je navrhnutý s 2 x 3 radmi boxov po stranách kŕmneho stola. Rozmerové parametre boxov, hnojných chodieb a krmísk sú nadštandartné a sú prispôsobené stále sa zvyšujúcemu telesnému rámcu dojníc a tiež zvýšeným požiadavkám pre životné podmienky zvierat.

Ustajnenie zvierat v kravíne bude voľné, v individuálnych ležiskových boxoch, ktoré vytvárajú optimálnu pohodu pre zvieratá a zabezpečujú tiež výbornú čistotu zvierat. Ležiskové boxy budú pristielané slamou, alebo separátom. Dojnice budú ustajnené v 8 skupinách po 64 ks. Veľkosti skupín sú prispôsobené veľkosti dojárne.

Jednotlivé skupiny dojníc budú od seba oddelené pevnými zábranami a otočnými bránkami.

Pevné a pohyblivé zábrany vymedzujú pohyb zvierat po skupinách, v ustajnení a pri presunoch do dojárne a z dojárne.

Dojenie kráv je navrhnuté v paralelnej dojárni, s 2 x 16 dojacími miestami s rýchlym odchodom kráv. Dojáreň je navrhnutá v maximálnej výbave s počítačovým riadením stáda. Výkon dojárne je cca 180 až 200 ks/hod.

Chladenie mlieka je navrhnuté v nerezových chladiacich tankoch o kapacite 2 x 10 000 l. Chladenie mlieka v tanku je priame s maximálnou dobou do 90 minút od dojenia.

Odstraňovanie hnoja sa bude vykonávať vyhŕňaním manipulátorom s radlicou, počas procesu dojenia. Hnoj z hnojných chodieb a krmísk sa vyhrnie na prekryté manipulačné plochy z oboch čiel kravína. Tento hnoj sa potom naloží na dopravný prostriedok a vyvezie sa na hnojisko. Likvidácia hnoja sa bude vykonávať podľa schváleného hnojného plánu a zásad správnej farmárskej praxe.

Pristielanie ležiskových boxov sa bude vykonávať súbežne s vyhŕňaním hnoja, kedy sú zvieratá v dojárni. Pristielať sa bude rezanou slamou, ktorá je pre zvieratá najprirodzenejšia.

Kŕmenie zvierat je navrhnuté kompletnými kŕmnymi dávkami, skupinové, pre jednotlivé skupiny zvierat v kotercoch. Kŕmne dávky bude zostavovať zootechnická služba zvlášť pre každú skupinu. Kŕmna dávka pozostáva z kukuričnej siláže, ďatelinotrávnej senáže, sena, koncentrovaného jadrového krmiva s premixami a prípadne z doplnkových komponentov. Krmivo sa zamieša v miešacom kŕmnom voze a nadávkuje sa na kŕmny stôl v kravíne.

Napájanie zvierat bude z nerezových temperovaných napájadiel, ktoré budú umiestnené v jednotlivých kotercoch. Napájadlá budú výklopné.

Ostatné dojnice budú ustajnené v existujúcich objektoch na stredisku, kde je ustajnenie tiež v ležiskových , pristielaných boxoch. Dojnice zasušené a v pôrodni , ako aj mladý hovädzí dobytok je ustajnený v skupinových pristielaných kotercoch.

Výstavbou nových objektov sa vytvorí priestor pre navýšenie celkovej kapacity chovu hovädzieho dobytka na 1350 kusov, z toho dojníc 750 ks.

Skladovanie močovky, ktorá sa bude produkovať po realizácii navrhovanej činnosti, bude v existujúcich, skladovacích,oceľových, nadzemných nádržiach o kapacite 2 200 m3.Množstvo produkovanej močovky bude nasledovné:
- močovkové oplachové vody z dojárne a čakárne: 5l/ks,d x 500 ks x 365 d = 912,50 m^3/r
- močovka z teľatníka-odkanalizovaná maštaľ: 1,92 l/ks,d x 250 ks x 365 d = 175,20 m3/r
- spolu: 1 087,70 m3/r

Z výpočtu vyplýva, že skladovacie kapacity na odpadové močovkové vody, po realizácii navrhovanej činnosti vyhovujú požiadavkám vyhlášky MP SR č. 199/2008 Z.z. Na farme sa bude produkovať hlavne maštaľný hnoj, ktorý sa bude vyhŕňať mobilným zariadením s radlicou. Hnoj sa hneď naloží na dopravný prostriedok a vyvezie sa na hnojisko. Tieto operácie sa budú vykonávať denne.

Príprava územia

Vzhľadom na terénne pomery v mieste stavby si stavba nevyžaduje rozsiahle zemné práce. Všetky pozemné objekty budú osadené na rovine, kde zemné práce budú pozostávať zo stiahnutia a skrývky ornice a z výkopov pre zakladanie objektov.

Podmienky pripojenia na siete

Vzhľadom na umiestnenie stavby, v tesnej blízkosti hospodárskeho strediska a existujúcich rozvodov inžinierskych sietí v areáli, stavba má jednoduché napojenie na tieto siete.

Rozšírenie káblových rozvodov NN do areálu farmy bude z existujúcej rozvodnej a istiacej skrine, umiestnenej nad existujúcimi silážnymi žľabmi.

Rozšírenie vnútroareálového vodovodu je navrhnuté jednou novou, vodovodnou vetvou k novým objektom kravina a dojárne. Na tejto vetve budú osadené požiarne hydranty pre potreby protipožiarnej bezpečnosti stavby a z tejto vetvy sa odbočkami napoja objekty kravína a dojárne.

Vnútroareálové komunikácie na hospodárskom stredisku sa rozšíria k novonavrhovaným objektom. Komunikácie zabezpečia prístup k objektom, pre dopravnú techniku, potrebnú na zásobovanie farmy, odvoz vyrobeného mlieka a hnoja a ďalšie prevádzkovo-výrobné operácie pri chove dojníc.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými činnosťamiv dotknutom území

Navrhovaná činnosť je nie prepojená s ostatnými novými púlánovanými činnosťami v dotknutom území.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Územné a stavebné povoleniepre projekt „Dostavba farmy dojníc Tomášovce“ v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

5. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.

Predpokladané vplyvy zámeru nepresahujú štátnu hranicu.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Základná charakteristika súčasného stavu životného prostredia sa vzťahuje na územie obce Tomášovce a jej širšie okolie.

Obec Tomášovce sa nachádza na juhu stredného Slovenska na 19° 61´ východnej dĺžky a 48° 37´ severnej šírky. Od najväčšieho centra Lučeneckej kotliny - mesta Lučenca - je obec vzdialená 5 km severozápadným smerom. Geologické, geomorfologické a pôdne pomery

Dotknuté územie patrí podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš: Atlas krajiny SR, 2002) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústava Panónska panva, do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné západné Karpaty, oblasti Lučensko-košická zníženina, celok Juhoslovenská kotlina, podcelok Lučenská kotlina.

Obec sa rozprestiera v severnej časti Lučenskej kotliny, zväčša na pravej strane Kriváňskeho potoka. Reliéf územia je rovinný až pahorkatinný s výškovým rozdielom 200-330 m n/m. Stred obce dosahuje výšku 216 m. Pozdĺž Krivánskeho potoka sa nachádza široká aluviálna niva. Z pravej strany obce sa tiahnu menšie pahorkatiny, ktoré v juhozápadnom smere prechádzajú v les, končiaci masívom Sedem chotárov.

Po geologickej stránke územie Lučenskej kotliny budujú molasové sedimenty a vulkanity terciéru zakryté sedimentmi kvartéru. Predterciérne útvary sú zastúpené v dvoch tektonických jednotkách - veporiku a gemeriku, podstieľajú sedimenty terciéru a na povrch

vystupujú na severnom okraji Lučenskej kotliny.

Geneticky Lučenecká kotlina vzniká v poslednej fáze vývoja Západných Karpát - ako introvulkanická brázda a je vyplnená prevažne prachovcami, vzniknutými poklesom horninových blokov počas tektonických pohybov, následným usadením zvetralín z okolitých vyvýšenín a zaliatím dna panvy morom. Na povrchu prachovce málokde vidíme v charakteristickej podobe. Dôvodom je ich ľahké zvetrávanie. Za čerstva sú tmavosivé až modrosivé, s bridličnatým rozpadom, často s drobnými lesklými sľudami, na povrchu sú však sivohnedé alebo žltohnedé. V čerstvej podobe ich preto nájdeme len v kopaných jamách, studniach alebo v bývalej tehelni v Lučenci, odkiaľ bol celý súbor pomenovaný ako lučenské súvrstvie.

Ďalej sú tu zastúpené štrky a piesky poltárskej formácie a malé plochy kryštalických bridlíc a čadičov.

Pôdny pokrov je zložený z ilimerizovaných a nivných komponentov. Z pôdnych druhov sú zastúpené hlavne fluvizeme a oglejené luvizeme.

Kameninové íly sa využívajú na tehliarsku výrobu.

V zmysle „Mapy seizmických oblastí“ (STN 73 0036) sa lokalita nachádza v pásme, v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 5o stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64.

Podľa STN 73 0036, príloha č. A.2 je na skúmanom území a v jeho okolí pravdepodobný výskyt prirodzeného zemetrasenia o sile 4-5° MSK-64 škály. Prieskumná oblasť je v zdrojovej oblasti 4, kde je hodnota základného seizmického zrýchlenia at= 0,3 $m.s^{-2}$. Základné seizmické zrýchlenie zodpovedá zemetraseniu s periódou výskytu 450 rokov a vzťahuje sa na stavebné objekty so súčiniteľom významnosti j\ = 1,0 a priemernou životnosťou 50-100 rokov.

Podľa existujúcich podkladov (Uranpres, 1997) sa riešené územie nachádza v zóne stredného radónového rizika.

Klimatické pomery

Teplotné pomery ovplyvňuje zemepisná šírka a vertikálna členitosť. Podľa priemerných dlhodobých ročných teplôt Lučeneckú kotlinu zaradujeme medzi mierne teplé oblasti (resp. oblasti mierne suché). Priemerná ročná teplota vzduchu v Tomášovciach sa pohybuje okolo 8-9°C. Najchladnejším mesiacom je január, ktorého priemer sa pohybuje medzi -3 až -4°C. Podľa amplitúdy mesačných teplôt sa dá konštatovať, že obec má kontinentálnu klímu. Najvyššie letné teploty 24 až 34°C sa prejavujú v mesiacoch jún, júl a čiastočne august. Teplota obce, ako aj celej kotliny je ovplyvňovaná inverziou kotliny (silné mrazy a veľké horúčavy).

K teplotnej charakteristike územia patria aj údaje o nástupe, trvaní a skončení charakteristických priemerných denných teplôt; nimi sa vymedzujú vegetačné, príp. iné ročné obdobia. Vzhľadom na to, že Lučenecká kotlina, v strede ktorej sa nachádza aj tomášovský chotár, patrí medzi najteplejšie oblasti, nastupujú priemerné denné teploty (5°C) na začiatku tretej dekády marca a končia sa na záver prvej dekády novembra; trvajú teda vyše sedem a pol mesiaca. Teplotná suma tohto obdobia tu dosahuje 3 150 až 3 450°C. Fytogeograficky teda patrí do oblasti xerotermnej flóry - matricum.

Chotár obce je relatívne suchý. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 600 mm. Maximum zrážok pripadá na máj a jún vplyvom monzúnových zrážok. Najnižšie hodnoty sú rozptýlené v januári, februári a v marci.

Priemerný dátum prvého sneženia pripadá na koniec 2. a začiatok 3. dekády novembra. Priemerný dátum posledného sneženia pripadá na posledné dni marca. Obdobie trvalej snehovej pokrývky pripadá na začiatok januára a koniec na 2. a 3. dekádu februára. V

priebehu roka najviac jasných dní pripadá na september (9,3), najmenej jasných dní na november (3,2). Zamračených dní najviac pripadá na december (10,0) a najmenej na júl (3,2). Ročný režim slnečného svitu je v celom chotári pomerne jednoduchý: maximum je v júli a minimum v decembri.

V Lučeneckej kotline je prevládajúci severozápadný vietor. Najčastejšie sa vyskytuje v jarnom a letnom období. Bezvetrie sa najčastejšie vyskytuje v zime, najmenej na jar.

Celkove prevláda slabá veternosť s priemernou ročnou rýchlosťou vetra 2,1 $m.s^{-1}$.

Voda

Celé územie Novohradu patrí do povodia Ipľa. Jeho prítokom je aj Krivánsky potok, pretekajúci obcou Tomášovce, ktorého dĺžka 48,2 km a plocha povodia je 204,89 km2. Pre Krivánsky potok je charakteristický v danom území malý spád, iba okolo 1 promile. Málo zrážok, pomerne vysoké teploty a tým veľký výpar spôsobujú nízku hladinu potoka. Najväčšie prietoky jarných mesiacov zapríčiňuje topenie snehu spolu so zrážkami. Prispieva k tomu i slabý výpar a nepatrná spotreba vody vegetáciou. Mesiace najbohatšie na zrážky majú prietoky oveľa nižšie, pretože veľký výpar v dôsledku tepla a veľká spotreba vody vegetáciou nechávajú odtekať len malú časť zrážok. Zvýšenie zrážok v novembri sa prejavuje i stúpaním prietoku Krivánskeho potoka.

Na krivánskom potoku sa v katastri obce Tomášovce nachádza vodná nádrž o rozlohe 6 ha, ktorá sa využíva ako produkčný rybník.

Kolektorom podzemných vôd záujmového územia sú štrkopiesčité sedimenty kvartéru. Tie obsahujú pomerne vysoký podiel ílovitej zložky, ich priepustnosť sa najčastejšie pohybuje v rozmedzí rádu koeficienta filtrácie kf 10-5 $m.s^{-1}$. Podložné súvrstvie neogénu v dôsledku veľmi nízkej priepustnosti vytvára hydrogeologický izolátor.

Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný zrážkami. Generálny smer ich prúdenia je sever - juh

V dotknutom území a v jeho okolí nie je zaznamenaný výskyt prameňov ani pramenných oblastí ani prírodných zdrojov stolových, liečivých a minerálnych vôd.

Územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti ani do vyhlásených ochranných pásiem vodárenských zdrojov alebo pásma hygienickej ochrany.

Biota

Na poliach, lúkach a pasienkoch dotknutého územia a jeho okolia sú zastúpené bežné druhy rastlinných spoločenstiev. Z lúčnych druhov sú to viaceré druhy tráv, napr. psinček tenučký, lipnica lúčna, tomka voňavá, kostrava lúčna, z bylín ďatelina lúčna, myší chvost obyčajný, králik biely, skorocel kopijovitý, ďatelina plazivá, púpava lekárska, štiav kyslý, zvonček konáristý a iné.

Vlhkejšie prostredia osídľujú viaceré druhy ostríc, vstavačov, páperník širokolistý a úzkolistý a iné vlhkomilné druhy. Poľné kultúry (obilniny - najmä pšenica, jačmeň, ovos a okopaniny) v dlhotrvajúcom vývoji sa odklonili od svojich primárnych vlastností a sú dnes samostatne málo životaschopné. Bez náročného pestovania by ťažko obstáli v prirodzenom konkurenčnom boji s ostatnými rastlinami, ktoré ich sprevádzajú - burinami. Najčastejšími burinami sú: drchnička roľná červebá, horčica roľná, veronika perzská, pichliač roľný, kapustička obyčajná, pýr plazivý, mlieč roľný, sklerant ročný, podbeľ liečivý, konopnica napuchnutá, lipkavec obyčajný, nezábudka roľná a iné. V samotnom intraviláne obce nachádzame množstvo zástupcov ruderálnej vegetácie rozšírenej na stanovištiach vytvorených človekom. Sú pozdĺž ciest, medzi zastavanými plochami, ohradami, na chodníkoch, pri plotoch a pod. K

typickým zástupcom tohto charakteru patrí napr. lastovičník väčší, příhľava dvojdomá, lopúch väčší, druhy rodov mrlík, stavikrvov, skorocelväčší.

V dnešnej kultúrnej krajine tvoria dôležitú zložku i krovinaté spoločenstvá. K najčastejšie zastúpeným druhom krov patrí trnka obyčajná, ruža šípová, vtáčí zob, ostružina krovitá, svíb krvavý, lieska obyčajná a viaceré druhy vŕb. V podraste týchto krov nachádzame niekoľko bylín, ktoré sú schopné znášať tmavé prostredie. Sú to napr. příhľava dvojdomá, pakost smradľavý, zádušník brečtanolistý, kopytník európsky, pľúcnik lekársky.

Pestrosť bylinných druhov sa odráža i v pestrosti lesných spoločenstiev. Na nízkych vyvýšeninách, kde nie je orná pôda, sa rozprestierajú dubové lesy premiešané hrabom. Prevládajúce druhy sú: dub zimný, dub-cer, dub plstnatý, hrab obyčajný, javor tatársky, jaseň manový, lipa veľkolistá i lipa malolistá. Takmer úplne vymizol smrek obyčajný, breza plstnatá a agát biely. Na brehoch Lučeneckého potoka a na mokrejších priestranstvách sú najčastejšie zastúpené jelša lepkavá, vŕba popolavá, čremcha strapcovitá, vŕba rakyta, vŕba päťtyčinková, krušina jelšová, topoľ osika a vŕba krehká.

Zemepisná poloha, reliéf krajiny a rôznorodý vegetačný kryt Lučeneckej kotliny ovplyvňujú zloženie živočíšstva v chotári obce. Neobyčajne bohaté na druh a jedince sú živočíšne spoločenstvá bezstavovcov, pôdne červy, slimáky, veľmi bohato je zastúpený hmyz. Najčastejšie druhy sú: hmyzovka pôdna, ucholak obyčajný, svrček lesný, mravec lúpeživý, mravec bodavý, mravec čierny, mravec žltý, mravec lesný, osa obyčajná, sršeň obyčajný, rôzne druhy bystrušiek - fialová, medená, lesná; hrobárik lesný, hrobárik čierny, zdochlinár červenoštíty, lajniak lesný, lajniak jarný, kliešť obyčajný, križiak obyčajný a mnohé iné. Medzi hmyz zaraďujeme aj chrústa obyčajného, nosorožteka obyčajného, roháča veľkého, rôzne druhy fúzačov, mníšok, obaľovačov, kobyliek, vošiek atď.

Z obojživelníkov sa vyskytujú: salamandra škvrnitá, mlok obyčajný, ropucha obyčajná, ropucha zelená, skokan hnedý, skokan štíhly, slepúch lámavý, jašterica obyčajná, jašterica múrová, jašterica zelená, užovka obyčajná, zmijovec hladký a zmija obyčajná.

Vtáky tvoria najpočetnejšiu skupinu stavovcov. Z dravcov tu hniezdi jastrab veľký, krahulec obyčajný a myšiak hôrny. V poľných biotopoch je už zriedkavá jarabica poľná. Aklimatizoval sa aj bažant obyčajný. Holuby reprezentuje holub hrivnák, holub plúžik, hrdlička poľná a hrdlička záhradná. Významné miesto medzi operencami má kukučka, typická svojim hniezdnym parazitizmom. Sovy sú prispôsobené lovu v podvečerných a nočných hodinách. Patria sem: sova obyčajná, sova ušatá a kuvik obyčajný. Z ďatľov sa v okolí Tomášoviec vyskytuje krutohlav obyčajný, ďateľ veľký, ďateľ malý, žlna zelená, dudok obyčajný.

Rod spevavcov je zastúpený najpočetnejšie. Je to najmä havran čierny, ktorý sa v chotári vyskytuje len v zimnom období, ďalej je to krkavec čierny, vrana obyčajná východoeurópska, kavka obyčajná, straka obyčajná, sojka obyčajná, sýkorka veľká, sýkorka belasá a ďalšie.

Rad hmyzožravcov predstavujú takmer výlučne užitočné druhy. Sem patria: jež a krt, ďalej menej známe piskorovité, veľmi pohyblivé, malé, na prvý pohľad myšiam podobné živočíchy. Najhojnejší z nich je piskor obyčajný a piskor malý. Ďalej je to netopier obyčajný.

K dvojzubcom patrí všeobecne známy zajac poľný. Typickým hlodavcom sú veverice, plch veľký, píšik lieskový, hraboš poľný.

K typickým mäsožravcom daného územia patrí líška, kuna hôrna, kuna skalná, hranostaj obyčajný, lasica obyčajná, tchor obyčajný.

Párnokopytníky reprezentuje diviak, srna a jeleň.

Faunu Krivánskeho potoka a vodnej nádrže tvoria: kapor, šťuka, jalovec obyčajný, belička, pstruh potočný, úhor a niektoré ďalšie druhy.

Krajina a jej ochrana

Štruktúra krajiny a využitie územia

Súčasná krajinná štruktúra predstavuje obraz aktuálneho stavu využívania územia na rôzne účely, má antropogénny charakter, s intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou a využívaním ornej pôdy. V okolí dotknutého územia evidujeme nasledovné prvky súčasnej krajinnej štruktúry:

2. poľnohospodársky komplex – tvorí ho orná pôda a trvalé trávne porasty rôzneho charakteru a druhového zloženia, menšie sady, pridomové záhrady a pod.,
3. urbánny komplex zahrnujúci obytné a obslužné prvky, priemyselné, dopravné a skladové priestory a športovo-rekreačné prvky – tento komplex zahrnuje vlastnú dotknutú obec vrátane infraštruktúry,
4. komunikačný a produktovodný komplex – predstavuje líniové dopravné prvky ako cesty, miestne komunikácie a produktovody (elektrické vedenia, vodovod...),
5. vodné prvky – vodné toky a vodné plochy,
6. vegetačné štruktúrne prvky – lesné spoločenstvá, brehové porasty, kroviny.

Krajinný obraz dotknutého územia a jeho okolia je tvorený kombináciou poľnohospodársky využívaných plôch , lesných spoločenstiev a urbánnych prvkov.

Ochrana prírody a krajiny

V riešenom území sa nenachádza žiaden prvok územného systému ekologickej stability, nenachádzajú sa tu žiadne prvky ochrany prírody, ani ich ochranné pásma, lokalita nezasahuje do žiadneho územia zaradeného do NATURA 2000. Na lokalite platí 1. Stupeň ochrany.

7. Najbližšie k sledovanému územiu sa nachádza:
8. PR Ružinské jelšiny
9. PR Príbrežie Ružinej v katastrálnom území Lovinobaňa, Ružiná a Divín
10. PR Dálovský močiar v katastrálnom území Veľká nad Ipľom
11. PH Hrabovo.
12. CHA Pod Štiavnicou v katastrálnom území Kalinovo.

Prvky územného systému ekologickej stability

Priamo v riešenom území sa nevyskytujúžiadne prvky územného systému ekologickej stability ako sú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitatovej a krajinnej diverzity a heterogenity.

V širšom záujmovom území sa nachádza:

13. Regionálny biokoridor Krivánsky potok

Zdravotný stav obyvateľstva

Hodnotenie súčasného zdravotného stavu obyvateľstva záujmového územia je veľmi náročné nakoľko nie sú k dispozícii podrobné údaje na charakteristiku uvedeného javu v

danej lokalite. Údaje o zdravotnom stave obyvateľstva sú k dispozícií sumárne za okres v zdravotníckych ročenkách a štatistických publikáciách.

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Vek dožitia u nás sa postupne zvyšuje. V roku 2003 bol 69,77 roka u mužov a 77,62 roka u žien (ŠÚ SR, Vybrané údaje v regiónoch, 2005). V európskom porovnaní sa Slovensko radí medzi priemerné krajiny. V okrese Lučenec je stredná dĺžka života u mužov 67,27 roka a u žien 76,52. Pre medzinárodné porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva sa obyčajne používa index starnutia definovaný ako počet osôb vo veku 65 a viac rokov na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov. Na Slovensku pripadá na 100 detí 63 obyvateľov vo veku 65 a viac čím sa približuje európskemu priemeru s hodnotou indexu starnutia 78,6.

Hodnoty zdravotného stavu obyvateľstva možno porovnávať s priemernými hodnotami za územie SR. Z tohto aspektu územia dotknutého okresov nie sú výnimočné. Hodnoty jednotlivých ukazovateľov sa pohybujú na úrovni celoslovenských priemerných hodnôt, prípade sú pod uvedeným priemerom.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA

1. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Realizáciou zámeru dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Zámer sa bude realizovať na parcelách v súčasnosti evidovaných v katastri nehnuteľnosti ako zastavané plochy a nádvoria, trvalé trávnaté porasty a orná pôda. Zoznam dotknutých parciel je uvedený v kapitole III.

Spotreba vody

Počas výstavby navrhovanej činnosti bude spotreba vody mierne zvýšená v súvislosti so stavebnými prácami a s externými stavebnými pracovníkmi.

Navrhované objekty kravína a dojárne budú napojené na jestvujúci areálový vodovod. Areál poľnohospodárskeho podniku ma svoj vlastný nadzemný vodojem (hydroglobus objemu 100 m^3, výška 23,0 metrov), do ktorého je cez úpravňu vody prečerpávaná voda z jestvujúcej studne. Administratívna budova je napojená na verejný vodovod.

Navrhovaný vodovod, pre Dostavbu farmy dojníc, je napojený v jestvujúcej vodovodnej šachte (km

Výpočet potreby vody je prevedený podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. C. Živočíšna výroba v poľnohospodárstve:

		Dostavba FD		Konečný stav
a/ dojnice	500 x 80 l/ks,d	40 000	/750 ks/	60 000
b/ mladý dobytok	600 x 20 l/ks,d	12 000	/ 600ks/	12 000
c/ oplachy	8 l/ks,d	4 000	/750 ks/	6 000
d/ ošetrovatelia:	potreba vody 120 l.os./d	1 440	18	2 160
e/ zootechnici:	potreba vody 80 l. os/d	160		160
f/ údržba zariadení a čistenie:		200		200
g/ THP pracovníci:	10 os x 50 l/d			500
h/ pracovníci RV a mechanizácie:	35 x 120 l/d			4 200
potreba vody	Qd=	57 800 l/d		85 220
Maximálna denná potreba vody	Qd_{MAX}=	86 700 l/d		127 830

k_d = 1,5 - koeficient dennej nerovnomernosti

Priemerná ročná potreba vody: 365 dní v roku	**21 097 m^3/r**	**31 105 m3/r**

Surovinové zdroje

Predpokladané ročné potreby :	Dostavba FD	Konečný stav
jadrové krmivá:	1100 t	2 080 t
objemové krmivá:		
siláže	3700 t	6 800 t
senáže	3700 t	6 800 t

kŕmna slama	550 t	3 100 t
seno	182 t	490 t
slama na podostielku:	400 t	770 t
voda:	21 097 m^3/rok	31 105 m3/rok

Energetické zdroje

Kravín

Inštalovaný príkon:	P_i = 50,0 kW
Súčasný príkon:	P_p = 30,00 kW
Ročná spotreba elektrickej energie	A_r ≈ 11 000 kWh
Stupeň dôležitosti dodávky elektrickej energie:	III (STN 341610 - §16107c)

Dojáreň (vrátane areálového osvetlenia)

Inštalovaný príkon:	P_i = 110,0 kW
Súčasný príkon:	P_p = 66,00 kW
Ročná spotreba elektrickej energie:	A_r ≈ 96 000 kWh
Stupeň dôležitosti dodávky elektrickej energie:	III (STN 341610 - §16107c)

Predpokladaná ročná spotreba elektrickej energie je 107 000 kWh/rok .

Stavba bude čiastočne zateplená s potrebu tepla na vykurovanie dojárne, technických a sociálnych miestností. Vykurovanie miestností a priestorov je navrhované kombinované, viaczdrojové.

Temperovanie miestností bude elektrické, priamovýhrevné a bude sa používať v minimálnom množstve, podľa potreby. Vykurovanie priestorov počas prevádzky dojárne bude teplovzdušné zo zdroja krbovej vložky na drevo. Vykurovanie samotnej miestnosti dojárne bude teplovzdušné z odpadového tepla produkovaného v strojovni hlavne vývevou. Vo vzduchotechnickom zariadení, na prívod odpadového tepla do dojárne bude vradený elektrický zdroj tepla na okamžité dohriate priestoru jamy dojičov.

Predpokladaná potreba tepla na vykurovanie priestorov dojárne je cca 20 kW, z toho na vykurovanie sociálnej časti 5,5 kW a na samotnú dojáreň 14,5 kW. Predpokladaná ročná potreba tepla na vykurovanie je cca 40 000 kWh.

Dopravná a iná infraštruktúra

Územie navrhovanej činnosti je situované v jestvujúcom areáli poľnohospodárskeho strediska AGROTOM v Tomášovciach.

Areál farmy je napojený prístupovou komunikáciou (cez miestne komunikácie - Zelená ulica, Železničná ulica a ulica SNP) na cestu č. 050206, odkiaľ je preprava možná smerom na Lučenec alebo Zvolen (napojenie na cestu E 58), prípadne smerom na Halič a Veľký Krtíš.

V rámci samotného areálu bude nová prevádzka dopravne napojená na jestvujúce vnútroareálové komunikácie. Tieto sú betónové a asfaltové.

Prevádzka navrhovanej činnosti si nevyžaduje vybudovanie nových parkovacích plôch pre osobné autá. Zamestnanci prevádzky bude využívať jestvujúce parkovacie plochy pri vrátnici, pri vstupe do areálu.

Pracovnici dodávateľských služieb (veterinár, inseminátor atď.) budú využívať súčasné parkovacie plochy v areáli podniku.

Odvodnenie navrhovaných spevnených plôch sa uvažuje do terénu.

Intenzita dopravy

Nároky na osobnú dopravu súvisia s prepravou zamestnancov spoločnosti a s pohybom firemných osobných áut v rámci kontroly a koordinácie prác na farme a okolitých poliach.

Nákladná doprava zabezpečuje zásobovanie surovinami, presun mechanizmov na polia, vývoz produktov a vzniknutých odpadov. Frekvencia nákladnej dopravy závisí na ročnom období a súvisiacimi poľnohospodárskymi prácami.

Súčasný stav predstavuje približne 56 prejazdov osobných automobilov denne. Plná prevádzka farmy si v letnom období vyžaduje približne 60 prejazdov nákladnej dopravy denne a v zimnom období intenzita klesá na približne 20 prejazdov.

Realizácia navrhovanej činnosti je predpokladom prípadného zvýšenia kapacity chovu hovädzieho dobytka a tým aj mierneho zvýšenia dopravných nárokov. Predpokladá sa navýšenie nákladnej dopravy o cca 20%, čo znamená približne 72 prejazdov v letnom období a 24 prejazdov v zimnom období.

Intenzita osobnej dopravy sa realizáciou navrhovanej činnosti nebude zvyšovať.

Pracovné sily

Pracovné sily počas výstavby zabezpečí dodávateľ stavby. Stavebné práce a montáž technológie bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe.

V novej prevádzke bude pracovať 14 stálych pracovníkov, ktorí v súčasnej dobe už pracujú v poľnohospodárskom podniku.

Jednotlivé profesie na novej prevádzke FD		Koncový stav na farme
Dojiči	7	8
Ošetrovatelia ŽV	5	10
Zootechnici	2	2
THP		10
Pracovníci RV a mechanizácie		35
Spolu	14	65

Z pohľadu ročnej prevádzkovej doby sa uvažuje s celoročnou nepretržitou prevádzkou.

2. Údaje o výstupoch

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Počas výstavby bude nákladná doprava líniovým (mobilným) zdrojom plynných a prachových emisií. Ako sekundárny zdroj znečisťovania ovzdušia bude vystupovať priestor staveniska, pričom prašnosť prostredia bude závisieť od poveternostných podmienok. Zvýši sa mierne koncentrácia tuhých znečisťujúcich látok (prach), oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého.

V súčasnosti spol. AGROTOM s.r.o prevádzkuje stredný zdroj znečisťovania ovzdušia. Realizáciou zámeru dôjde k zmene jestvujúceho veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia a pribudne jeden malý zdroj znečisťovania ovzdušia „kotol na drevo“.

Zmena VZZO bude spočívať v navýšení počtu chovných miest hovädzieho dobytka – dojníc a zároveň aj v modernizácií jestvujúceho zdroja znečisťovania, čo prospeje k zníženiu emisií amoniaku do okolitého prostredia.

Kategorizácia zdroja

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z. je veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, zaradený do kategórie:

6.12.1. d) – Veľkochov hospodárskych zvierat s projektovaným počtom chovných miest hovädzieho dobytka - dojníc väčším ako 500 ks.

Chov hospodárskych zvierat je potrebné prevádzkovať v súlade so zásadami správnej poľnohospodárskej praxe uvedenými v bode 9.2 prílohy č. 7 vo vyhláške MŢP SR č. 410/2012 Z.z. s ohľadom na primeranosť nákladov.

Celkové zníženie emisií amoniaku zo živočíšnej výroby možno dosiahnuť aplikáciou nízkoemisných techník. Dosiahnuté zníženie emisií amoniaku treba pre konkrétny chov hodnotiť individuálne.

Hodnoty, aké možno realizáciou predmetnej nízkoemisnej technológie dosiahnuť, sú uvedené vo vestníku MŽP SR – časti „Všeobecné emisné faktory a všeobecné emisné závislosti pre vybrané technológie a. zariadenia“.

Správna stratégia kŕmenia

Prísun proteínov v krmive musí zodpovedať produkčnej úrovni zvierat, čím sa dosiahne zníženie obsahu nadbytočného dusíka v exkrementoch. Stratégia kŕmenia poskytuje nákladovo najúčinnejšie možnosti znižovania emisií, nakoľko prináša efekt v každom stupni, kde sa amoniak môže uvoľňovať.

Na zníženie nadbytočných dávok proteínov sa odporúča využiť najmä tieto opatrenia:
a) zloženie krmiva prispôsobiť požiadavkám stavu chovných zvierat, napríklad podľa veku a váhy zvierat a štádia chovu,
b) náhrada časti čerstvej trávy vlákninou s nižším obsahom proteínov, napríklad kukuričnou silážou, senom, slamou a pod.,
c) vylúčenie intenzívneho hnojenia trávnych porastov určených na skrmovanie,
d) zvýšenie podielu pasenia,
e) primiešavanie biotechnologických prípravkov do krmiva.

Ustajnenie zvierat

Opatrenia pre kravíny:
a) čistenie a denná údržba kravínov, dvorov a priechodov podľa pracovného poriadku,
b) rýchly odvod močovky do záchytných nádrží, napríklad spádovaním, realizáciou hrebeňových, vrúbkovaných alebo žliabkovitých podláh.

Ďalšie metódy znižovania emisií amoniaku pri skladovaní organických hnojív a pri aplikácii organických hnojív do pôdy podľa bodu 9.2, prílohy č. 7 , vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktoré nepriamo súvisia s navrhovanou činnosťou:

Skladovanie organických hnojív

Pri skladovaní hnojovice je potrebné zabezpečiť najmä
a) dostatočnú kapacitu nádrže vzhľadom na vhodný čas aplikácie. Táto je v súčasnosti 1 800 m3
b) prekrytie povrchu nádrží, napríklad plávajúce kryty z plastových fólií, prekrytie povrchu slamou alebo materiálom LECA,
c) v prípade, ak povrch chráni prirodzená kôra, obmedziť manipulačné zásahy, aby sa zabránilo jej poškodeniu.

Aplikácia organických hnojív do pôdy

Dávku a čas hnojenia je potrebné zosúladiť s požiadavkami porastu na dusík. Použiť vhodnú aplikačnú techniku na zabránenie vyplavovaniu živín a šíreniu zápachu. Pred aplikáciou zabezpečiť vhodné riedenie tekutých organických hnojív alebo mechanickú separáciu tekutej zložky organických hnojív.

Najúčinnejším spôsobom znižovania emisií amoniaku z tekutých organických hnojív je použitie vhodnej techniky aplikácie, ako sú:

a) injektory
Injektory redukujú emisie amoniaku tým, že umiestňujú organické hnojivo pod povrch pôdy. Používajú sa
1. plytké alebo brázdové injektory - úzke brázdy s hĺbkou 4 - 6 cm vo vzdialenosti 25 - 30 cm,
2. hĺbkové injektory - aplikácia tekutých organických hnojív do pôdy pomocou injekčných vidlíc v hĺbke 12 - 30 cm vo vzdialenosti 50 cm,
3. zaorávacie injektory - pružinové alebo pevné vidlicové kultivátory; sú použiteľné len na ornej pôde,

b) pásové rozdeľovače
Pásové rozdeľovače znižujú emisie z hnojovice zmenšením povrchovej plochy styku hnojiva so vzduchom, čím sa zamedzuje prevzdušňovaniu. Používajú sa tieto techniky:
1. Trailinghoses - aplikácia močovky pomocou série ohybných hadíc na povrch medzi riadkami pooranej pôdy.
2. Trailingshoes - aplikácia močovky cez pevné trubky ukončené kovovými „podkovami“ vedenými nad povrchom pôdy mimo porastu.
Znižovanie emisií z tuhého podielu organického hnojiva

Organické hnojivo je potrebné čo najrýchlejšie, najneskôr do 24 hodín po jeho aplikácii na pôdu, zaorať.

Kotol na drevo

Pre potreby vykurovania vybraných priestorov dojárne sa bude okrem elektrického vykurovania a tepla zo strojovne využívať aj kotol na drevo.

Tento kotol bude podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z. malým zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Prevádzkovateľ MZZO musí prevádzkovať zdroj znečisťovania v súlade s ustanoveniami §16 zákona č.137/2010 Z.z. o ovzduší v znení zákona č.318/2012 Z.z. a časti V. prílohy č.4 vyhlášky č. 410/2010 Z.z.

Odpadové vody

Prevádzkou navrhovanej činnosti budú vznikať odpadové vody splaškové a močovkové odpadové vody.

Dažďová voda bude priamo odvádzaná do okolitého terénu.

Splaškové odpadové vody z dojárne (voda potrebná pre pracovníkov, voda na dezinfekciu chladiaceho zariadenia, voda na dezinfekciu dojaceho zariadenia, voda na ošetrovanie kopýt zvierat) budú zhromažďované v samostatnej žumpe o objeme 20 m^3 a následne vyvážané na základe zmluvy s externou čistiarňou odpadových vôd.
Predpokladané množstvo produkovaných splaškových vôd na novej prevádzke Dostavby FD

Ročné množstvo splaškových vôd zo stavby Qd= 657 $m^3.rok^{-1}$

Ročné množstvo oplachových-močovkových vôd

- močovkové oplachové vody z dojárne a čakárne

5 l/ks,d x 500 ks x 365 d = 912,5 m3/r

- močovka z teľatníka-odkanalizovaná maštaľ

1,92 l/ks,d x 250 ks x365 d = 175,20 m3/r

spolu 1087,70 m3/r

Existujúce skladovacie kapacity na odpadové močovkové vody vyhovujú požiadavkám vyhlášky MP SR č. 199/2008 Z.z.

Na farme sa bude produkovať hlavne maštaľný hnoj.

Znečistené odpadové vody z dojárne - močovka bude odkanalizovaná potrubím do centrálneho močovkového hospodárstva, umiestneného v SZ časti strediska. Toto pozostáva z existujúcich 3 nadzemných, plechových, močovkových nádrží, typu Vítkovice. Kapacita nádrží je 1 800 m^3.

Trasa navrhovanej kanalizácie je vedená súbežne s kravínom, potom sa lomí, prechádza popred silážne žľaby a zaúsťuje do jestvujúcej močovkovej areálovej kanalizácie.

Predpokladané množstvo hnojovice, ktorá vznikne oplachom priestorov dojárne a čakárne predstavuje 2 190 m3.

Močovkové odpadové vody na základe hygienického rozboru môžu byť aplikované do pôdy. Močovka bude tak ako doteraz odvážaná uzatvorenými cisternami a aplikovaná špeciálnou technológiou do užívanej pôdy ako organické hnojivo. Odpadové splaškové vody z jednotlivých sociálnych zariadení na farme sú odkanalizované do vodonepriepustných žúmp a budú vyvážané do ČOV.

Z hľadiska ochrany povrchových a podzemných vôd je stavba dostatočne zabezpečená. Spodné stavby sú navrhnuté ako vodonepriepustné vane z vodostavebného betónu a sú odizolované fóliovou izoláciou. Pod silážnymi žľabmi je navrhnutý kontrolný systém prieniku škodlivých látok do podložia.

Odpady

Produkované odpady je možné rozdeliť na tie, ktoré vzniknú počas výstavby a na odpady, ktoré budú vznikať počas prevádzky farmy dojníc. Kategorizácia odpadov produkovaných počas výstavby, zaradených v zmysle vyhlášky č.284/2001 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov bude nasledovná:

Odpady vznikajúce počas stavebných prác

Katal. č. odpadu	*Názov odpadu*	*Kategória*	*Množstvo v t*
17 01 07	zmesi betónu, tehál obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O	120
17 02 01	drevo	O	0,5
17 02 03	plasty	O	0,1
17 04 05	železo a oceľ	O	0,4
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	O	0,1
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedené v 17 05 05	O	8 000

Odpady vznikajúce pri výstavbe ako plasty, oceľ, železo, káble budú oddelene zbierané a odovzdané na zhodnotenie, poprípade (káble) na zneškodnenie. So vznikajúcou stavebnou suťou charakteru ostatného odpadu bude nakladané v súlade s ustanovením §40, písmeno „c“ zákona o odpadoch č.223/2001 Z.z.. o odpadoch v jeho platnom znení. To znamená, že držiteľ stavebných odpadov je povinný ich triediť podľa druhu (železo, sklo, drevo, stavebná suť…) a ak celkové množstvo stavebných odpadov z demolačných prác presiahne 200 t musí zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie. Tieto upravené stavebné odpady je možné použiť pri výstavbe zariadenia (zásyp nerovností, podklad pre komunikácie…) alebo materiál ponúknuť iným subjektom na zhodnotenie.

Za nakladanie so vzniknutými odpadmi v čase výstavby bude plne zodpovedať dodávateľ stavebných prác.

Zneškodňovanie alebo zhodnocovanie odpadov bude zmluvne zabezpečené externými firmami vlastniacimi oprávnenie k takejto činnosti. Doklady o zneškodnení odpadov vzniknutých realizáciou stavby (faktúry a vážne listy) budú zosumarizované a predložené ku kolaudačnému konaniu.

V prípade, že počas výstavby budú vznikať ďalšie odpady stavebného charakteru, ich zhodnocovanie alebo zneškodnenie zabezpečia jednotliví dodávatelia individuálne.

V prípade, že by došlo ku kontaminácii odpadového materiálu nebezpečnými látkami, bude sa s ním nakladať ako s nebezpečným odpadom.

Odpady vznikajúce počas prevádzky farmy

Katal. č. odpadu	*Názov odpadu*	*Kategória*	*Množstvo v t/rok*
02 01 02	Odpadové živočíšne tkanivá	O	2,00
02 01 03	Odpadové rastlinné tkanivá	O	0,50
02 01 06	Zvierací trus, moč a hnoj (vrátane znečistenej slamy), kvapalné odpady, oddelene zhromažďované a spracúvané mimo miesta ich vzniku – tuhý maštaľný hnoj	O	20 300
02 01 06	Zvierací trus, moč a hnoj (vrátane znečistenej slamy), kvapalné odpady, oddelene zhromažďované a spracúvané mimo miesta ich vzniku- tekutý hnoj-močovka		2 190
20 03 06	Splaškové odpadové vody	O	7220
02 01 08	Agrochemické odpady obsahujúce nebezpečné látky	N	0,50
02 01 09	Agrochemické odpady iné ako uvedené v 02 01 08	O	0,50
13 02 06	Syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje	O	0,20
13 02 08	Iné motorové, prevodové a mazacie oleje	O	0,02
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	0,02
15 01 02	Obaly z plastov	O	0,01
15 01 07	Obaly zo skla	O	0,10
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,03
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, haandry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,01
16 02 13	Vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné látky iné ako uvedené v 16 02 09 aţ 16 02 12 (žiarivky)	N	0,002
16 02 14	Vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	O	0,002
18 02 02	Odpady, ktorých zber a zneškodňovanie podliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy	N	0,002
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	1,40

So všetkými odpadmi bude nakladané v súlade s platnou legislatívou, odpady budú zhromažďované na vyhradených miestach a odovzdávané externým organizáciám oprávneným na ďalšie nakladanie s nimi.

Obaly z používaných chemikálií a prípravkov budú v maximálnej miere vracané dodávateľom používaných chemických prípravkov, nepoužité liečivá a prípravky sa likvidujú tiež cez ich dodávateľov.

V prípade zneškodnenia zvierat z dôvodu nákazy chovu nejakou nebezpečnou nákazou, musí navrhovateľ postupovať v súlade so zákonom NR SR č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej ochrane.

Aplikácia hnojovice a maštaľného hnoja na poľnohospodársku pôdu bude realizovaná podľa aktualizovaného plánu organického hnojenia a podľa príslušných zákonov.

Splaškové odpadové vody z jednotlivých sociálnych zariadení na farme sú odkanalizované do vodonepriepustných žúmp a budú vyvážané na ČOV.

Pri ostatných produkovaných odpadoch bude navrhovateľ plniť povinnosti pôvodcu odpadov, ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy na úseku odpadového hospodárstva (zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov a vykonávacie vyhlášky k zákonu), predovšetkým označovanie odpadov, vedenie evidencie, podávanie hlásení a ďalšie.

Hluk

Počas výstavby možno očakávať zvýšenie hluku, prašnosti a znečistenie ovzdušia spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Navrhovaná činnosť nepredstavuje novú činnosť v danom území. Jedná sa o modernizáciu chovu hovädzieho dobytka s využitím najmodernejšej technológie v danom odbore. Počas prevádzky budú zdrojom hluku technologické zariadenia strojovne, samotná prevádzka kravína a nákladná doprava.

Hluk v pracovnom prostredí

Zamestnanci na pracovisku budú chránení pred nepriaznivým účinkom hluku v zmysle Nariadenia vlády, č. 115/2006 Z. z. „Nariadenie vlády SR z 15.2.2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pre rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku“.

Hluk vo vonkajšom prostredí

Najvyššie prípustné hodnoty hluku, infrazvuku, vibrácií a el. mag. žiarenia v životnom prostredí určuje, § 27, zákona 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií.

Najvyššie prípustná ekvivalentná hladina hluku L_{Aeq} vo vonkajšom priestore, kategória územia IV., bez obytnej funkcie, areály závodov je 70dB pre hluk z dopravy a 70dB pre hluk z iných zdrojov.

Najvyššie prípustná ekvivalentná hladina hluku L_{Aeq} vo vonkajšom priestore, kategória územia III., priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov je :

- deň : 60 dB, pre hluk z dopravy a z iných zdrojov

- večer : 60 dB, pre hluk z dopravy a z iných zdrojov
- noc : 50 dB, pre hluk z dopravy a z iných zdrojov

Mobilným zdrojom hluku súvisiacim s činnosťou je nákladná doprava zabezpečujúca dovoz vstupných surovín a vývoz živočíšnych produktov (mlieka, hnoja a hnojovice).

Vibrácie

Počas výstavby možno očakávať zvýšenie vibrácií spôsobené stavebnou činnosťou. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Počas prevádzky, podľa investorom predložených materiálov a praktickej skúsenosti z obdobných prevádzok nebude dochádzať k vibráciám odlišujúcim sa od bežných hodnôt.

Žiarenie

Navrhovaná technológia nie je zdrojom žiadneho typu žiarenia okrem tepelného aj to len v minimálnej miere.

Tepelné zariadenia nachádzajúce sa v priestoroch farmy, vytvárajú pomerne nízke teploty. Jedná sa o teplo zo strojovne, z kotla na drevo a z elektrického priamožiarého vykurovania Produkované teplo bude mať vplyv len na vnútorné pracovné priestory a v bezprostrednom okolí týchto zariadení a neovplyvňuje okolité prostredie prevádzky.

Zápach

Počas realizácie stavby bude vznikať zápach unikajúci z výfukových plynov zo zážihových a vznetových motorov do ovzdušia v obmedzenom rozsahu. Počas realizácie stavby sa bude jednať o vplyv časovo obmedzený, celkové množstvo pomerne nízke.

Hlavným vplyvom zápachu sú tekuté a plynné zložky amoniaku, ktorý tvorí podstatnú časť pachových znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia.

Počas prevádzky bude zdrojom zápachu samotná prevádzka kravína – najmä plochy na ustajnenie zvierat a maštaľný hnoj.

Minimálny zápach sa šíri pri manipulácií z hnojovicou (prečerpávaní, vyskladňovaní a pri jej vývoze, ktorý sa uskutočňuje uzatvorenými cisternami a následne sa teragátorom aplikuje, buď diskami alebo pluhom, priamo do pôdy.

Aj pri použití nízko emisných techník úplnú elimináciu zápachu z chovu hovädzieho dobytka nie je možné dosiahnuť. Intenzívnejší zápach bude možné vnímať iba niekoľko metrov od zdroja.

Pozitívnym vplyvom na zníženie tvorby zápachu bude vybudovanie nových moderných priestorov kravína, dojárne a silážnych žľabov. Tieto priestory umožnia prevádzkovateľovi využívať v maximálnej miere nízkoemisné techniky a tým minimalizovať tvorbu zápachu.

Iné očakávané vplyvy

Pred zahájením výstavby bude potrebné vytýčiť všetky podzemné inžinierske siete. V rámci prípravy územia budú realizované potrebné prekládky jestvujúcich inžinierskych sietí.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vplyvy na obyvateľstvo

Priamo dotknutým obyvateľstvom pre predmetnú činnosť je obyvateľstvo obce Tomášovce, pričom najbližšie rodinné domy sa nachádzajú približne 100 metrov od hranice areálu poľnohospodárskeho strediska a približne 350 m od navrhovanej činnosti severným smerom.

Jedná sa o rodinné domy na ulici Lúčna a Zelená.

Navrhovaná činnosť je spojená s priamymi aj nepriamymi vplyvmi na obyvateľstvo, začínajúc výstavbou až po ukončenie prevádzky.

Priame vplyvy počas výstavby sa predpokladajú len minimálne a to formou zvýšenej dopravnej zaťaženosti pozdĺž miestnej obslužnej komunikácie a prašnosti zo staveniska. Tieto vplyvy budú len krátkodobé. Vzhľadom na vzdialenosť obytnej zóny nie je predpoklad negatívneho vplyvu zo staveniska.

Za negatívny vplyv je možné označiť tvorbu emisií znečisťujúcich látok a to hlavne tekutých a plynných zložiek amoniaku. Vzhľadom na to, že sa jedná o modernizáciu chovu hovädzieho dobytka s maximálnym využitím nizkoemisných techník, predpokladáme zníženie negatívneho vplyvu na kvalitu ovzdušia a tým aj na obyvateľov obce Tomášovce oproti súčasnému stavu.

Emisie tekutých a plynných zložiek amoniaku majú sú zdrojom tvorby zápachu, ktorý negatívne ovplyvňuje kvalitu života obyvateľstva. V súvislosti z modernizáciu chovu hovädzieho dobytka s maximálnym využitím nizkoemisných techník predpokladáme oproti súčasnému stavu aj zníženie negatívneho vplyvu tvorby zápachu a tým aj zlepšenie kvality života obyvateľov obce Tomášovce.

Z hľadiska produkcie ďalších odpadov, okrem spomínaných živočíšnych odpadov, nie je predmetná činnosť pre dotknuté obyvateľstvo zdrojom významnejšieho vplyvu. Ostatné odpady budú zhromažďované a odovzdávané na zhodnotenie, prípadne zneškodnenie oprávneným organizáciám.

Prevádzka technologickej linky je zároveň stacionárnym zdrojom hluku. Vzdialenosť posudzovanej stavby, ako aj konfigurácia terénu nedávajú reálny predpoklad pre zhoršenie akustických pomerov v dotknutom území.

Ďalším dôsledkom realizácie zámeru bude zvýšená intenzita dopravy, ktorá je spojená predovšetkým s tvorbou prachu a hluku. Areál farmy je napojený vlastnou prístupovou komunikáciou na cestu č. 050206 (cez miestne komunikácie - Zelená ulica, Železničná ulica a ulica SNP), pričom po zrealizovaní navrhovanej činnosti sa predpokladá nárast dopravy na daných komunikáciách cca o 10%. Nakoľko súčasná intenzita dopravy je nízka, odhadovaný nárast nespôsobí závažnejšie problémy.

K pozitívnym vplyvom na obyvateľstvo počas prevádzky navrhovanej činnosti patrí prítomnosť stabilných pracovných pozícií.

Navrhovaná činnosť tak, vzhľadom na svoj charakter a rozsah, nebude mať významné negatívne vplyvy na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo je možné navrhovanú prevádzku považovať za akceptovateľnú.

Vplyv na kvalitu ovzdušia

Počas výstavby

Počas výstavby bude nákladná doprava líniovým (mobilným) zdrojom plynných a prachových emisií. Ako sekundárny zdroj znečisťovania ovzdušia bude vystupovať priestor staveniska, pričom prašnosť prostredia bude závisieť od poveternostných podmienok. Zvýši sa mierne koncentrácia tuhých znečisťujúcich látok (prach), oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého. Toto zvýšenie bude len lokálne, zo skúseností z obdobných stavieb sa nepredpokladá dlhodobejšie prekračovanie limitných hodnôt znečisťujúcich látok v ovzduší. Zvýšenie celkovej j záťaže okolia z dôvodu stavebnej činnosti bude krátkodobé a nízke.

Počas prevádzky

Hlavným vplyvom na kvalitu ovzdušia z chovu hovädzieho dobytka sú tekuté a plynné zložky amoniaku, ktorý tvorí podstatnú časť pachových znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia.

Plynné zložky amoniaku sa dostávajú do ovzdušia najmä cez výduchy ventilátorov maštalí, z nádrží na hnojovicu, pri manipulácii s hnojovicou (prečerpávaní, vyskladňovaní a pri jej odvoze z farmy).

Prevádzkovateľ zdroja znečisťovania ovzdušia bude pri chove hovädzieho dobytka v maximálnej miere využívať nízkoemisné techniky pri stratégii kŕmenia, pri ustajnení zvierat, pri skladovaní organických hnojív a pri aplikácii organických hnojív do pôdy.

Pozitívnym vplyvom pre kvalitu ovzdušia bude vybudovanie nových moderných priestorov kravína, dojárne a silážnych žľabov. Tieto priestory umožnia prevádzkovateľovi využívať v maximálnej miere nízkoemisné techniky.

Zároveň je veľký predpoklad, že po realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k postupnému odstráneniu jestvujúcich objektov, ktoré už v súčasnej dobe nevyhovujú požiadavkám najlepšie dostupnej technológie z hľadiska ochrany ovzdušia.

Vplyv prevádzky kotla na drevo na kvalitu ovzdušia, vzhľadom na jeho výkonové parametre a účel využitia, bude minimálny. Prevádzkovateľ bude v tomto zariadení spaľovať len čisté nekontaminované prírodné drevo, príp. drevené brikety alebo pelety podľa požiadaviek výrobcu kotla.

Počas prevádzky bude nákladná doprava líniovým (mobilným) zdrojom plynných a prachových emisií. Zvýši sa v minimálnej miere koncentrácia tuhých znečisťujúcich látok (prach), oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého. Zvýšenie celkovej j záťaže okolia z dôvodu navýšenia dopravy bude nízke.

Vplyvy na horninové prostredie

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o jednoduché stavebné práce v geologický stabilnom území, bez nebezpečenstva vzniku svahových pohybov, nepredpokladáme významnejšie ovplyvnenie horninového prostredia. Navrhovanou činnosťou dôjde k výstavbe nových nadzemných objektov.

Zásahom do horninového prostredia bude hĺbkové zakladanie stavebných objektov do únosnejších vrstiev a terénne úpravy.

Vzhľadom na charakter predmetnej prevádzky sa kontaminácia horninového podložia cudzorodými látkami dá potenciálne očakávať len v prípade havarijných situácií v podobe

úniku používaných surovín alebo vznikajúcich odpadových vôd, čo je však riešené príslušným havarijným zabezpečením.

V širšom okolí sa nenachádzajú žiadne ložiskové územia, ktoré by boli v strete s realizáciou zámeru.

Predmetná činnosti svojim charakterom nemá vplyv na miestne geomorfologické pomery ani geodynamické javy.

Vplyvy na miestnu klímu a hlukovú situáciu

Počas výstavby bude nákladná doprava líniovým (mobilným) zdrojom plynných a prachových emisií. Ako sekundárny zdroj znečisťovania ovzdušia bude vystupovať priestor staveniska, pričom prašnosť prostredia bude závisieť od poveternostných podmienok. Zvýši sa mierne koncentrácia tuhých znečisťujúcich látok (prach), oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého. Toto zvýšenie bude len lokálne, zo skúseností z obdobných stavieb sa nepredpokladá dlhodobejšie prekračovanie limitných hodnôt znečisťujúcich látok v ovzduší. Zvýšenie celkovej hlukovej záťaže okolia z dôvodu stavebnej činnosti bude krátkodobé a nízke.

Predpokladané vplyvy počas prevádzky navrhovanej činnosti v súvislosti s vplyvom na kvalitu ovzdušia sú podrobne popísané v časti 4.3.2 Vplyv na kvalitu ovzdušia.

Počas prevádzky budú zdrojom hluku technologické zariadenia strojovne, samotná prevádzka kravína a nákladná doprava. Vzhľadom na to, že realizáciou zámeru dôjde k výstavbe a prevádzke nových moderných objektov určených na chov hovädzieho dobytka s využitím najmodernejšej technológie nepredpokladáme zvýšenie hlukovej záťaže v okolí samotnej farmy.

K zvýšenie celkovej hlukovej záťaže okolia dôjde z dôvodu navýšenia nákladnej dopravy. Týmto vplyvom budú postihnuté len domácnosti v bezprostrednom okolí príjazdových komunikácií v obci Tomášovce.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Počas výstavby sa nepredpokladajú vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu a nepredpokladá sa ani ohrozenie kvality podzemných a povrchových vôd.

Ovplyvnenie prúdenia a režimu povrchových a podzemných vôd hodnotenou činnosťou sa počas bežnej prevádzky nepredpokladá.

Počas prevádzkovania navrhovanej činnosti budú produkované odpadové vody:

- splaškové odpadové vody, zaústené do žumpy.
- močovkové odpadové vody, odkanalizované potrubím do záchytných nádrží močovkového hospodárstva.

Vody zo striech objektov budú zvedené voľne na terén, kde budú vsakovať.

Prípadnému úniku škodlivých látok z mechanizmov na nespevnené plochy a následnej kontaminácii podzemnej vody cez priepustné horninové prostredie bude zabránené organizačnými opatreniami.

Prevádzkou navrhovanej činnosti sa preto nepredpokladajú žiadne priame vplyvy na povrchové ani podzemné vody v dotknutej lokalite a preventívnymi opatreniami sa zabráni prípadným havarijným stavom, ktoré by kvalitu vôd v dotknutom území ohrozovali.

Pre elimináciu rizika úniku je potrebné pravidelne preverovať tesnosti objektov a technického stavu zariadení na manipuláciu so škodlivými látkami.

Vplyvy na pôdu

Prevádzkou farmy sa nepredpokladá negatívny vplyv na pôdu.

Za negatívny vplyv na pôdu a reliéf spojený s realizáciou výstavby objektov je možné považovať vplyvy počas výstavby a to vytváranie prístupových ciest, výkopov pri zakladaní stavieb a ukladania potrubia. Pôjde o priestorové zmeny prechodného charakteru. Vzhľadom na rovinný charakter územia nepokladáme tieto zmeny za zvlášť významné. Napriek výkopom realizácia zámeru nebude spojená s významnými vplyvmi na reliéf a horninové prostredie.

Časť navrhovanej činnosti bude realizovaná na plochách evidovaných ako zastavané plochy a trvalé právne porasty, väčšina územia je vedená ako orná pôda a je využívaná na poľnohospodárske účely. Potrebná časť pôdy (cca 28 000 m^2) bude trvalým záberom nenávratne odňatá z poľnohospodárskeho využívania, čo je potrebné považovať za negatívny a trvalý vplyv.

V podmienkach neštandardnej prevádzky závodu, t.j. v prípade významnejšej poruchy zariadení, prípadne havárie motorových vozidiel spojenej s únikom PHM, môže dôjsť k bodovému znečisteniu okolitej pôdy ropnými látkami s rizikom ich priesaku do podzemných vôd, prípadne prieniku do povrchových tokov. V prípade vzniku havarijnej situácie spojenej s kontamináciou pôd rizikovými látkami je potrebné podľa charakteru kontaminácie realizovať nápravné opatrenia (aplikácia látok na zamedzenie šírenia kontaminácie, biologická rekultivácia).

Vplyvy na faunu a flóru

Dotknuté územie poľnohospodárskeho strediska, kde sa plánuje realizovať výstavba nových objektov, sa nachádza v okrajovej časti obce, jeho funkcia je zameraná na živočíšnu výrobu so spevnenými manipulačnými a skladovými plochami a je bez súvislej vegetácie.

Priamo na lokalite dotknutej navrhovanou činnosťou sa nachádza trávny porast s drobnou krovinovou vegetáciou a dvoma ovocnými drevinami, ktoré budú po udelení súhlasu dotknutých orgánov odstránené.

Okrem týchto drevín sa na lokalite ani v jej okolí nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. lokality zaujímavé z hľadiska ochrany prírody, nepredpokladáme zánik ani negatívne dopady na biotopy fauny a flóry, tak počas stavebných prác ako aj počas prevádzky objektu.
Súčasná fauna a flóra je silne antropogénne ovplyvnená.

V záverečnej fáze výstavby sa uskutoční úprava plôch dotknutých výstavbou. Budú vykonané terénne úpravy, zahumusovanie voľných plôch, zatrávnenie a výsadbu nízkej zelene.

Vplyvy na genofond a biodiverzitu

Vzhľadom na výrazne antropogénne pozmenené územie je predpoklad, že plánovaná realizácia navrhovanej činnosti, nebude mať významný dopad na genofond a biodiverzitu nad rámec vyhodnotených vplyvov.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) nezahrnul dotknuté územie do ÚSES ani medzi genofondové plochy. Územie nepatrí medzi prírodne hodnotené územia a nebolo zaradené medzi biotopy európskeho ani národného významu.

Vplyvy na krajinu

Krajinná scenéria dotknutého územia je daná charakterom tejto lokality ako poľnohospodársko-výrobného areálu na okraji obce. Realizáciou navrhovanej činnosti sa štruktúra a využívanie krajiny zmení len nepatrne, nakoľko časť objektov bude postavená na zastavanom území a časť na voľnej ploche. Keďže objekty budú súčasťou poľnohospodárskeho strediska, z celkového pohľadu nebude významne ovplyvnená scenéria krajiny.

Za pozitívny vplyv je možné považovať modernizáciu farmy výstavbou nových zariadení, čím sa vytvorí dostatočná kapacita pre chov dobytka a postupne bude možné odstrániť staré a chátrajúce objekty.

Vplyvy na chránené územia

Navrhovaná činnosť sa bude realizovať v území, v ktorom sa v súčasnosti v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OPaK") nenachádzajú veľkoplošné chránené územia. Na celej lokalite navrhovanej činnosti platí prvý stupeň ochrany v zmysle § 12 zákona o OPaK. Taktiež sa tu nenachádzajú územia NATURA 2000 a lokalita navrhovanej činnosti nie je súčasťou chráneného vtáčieho územia. Na lokalite sa nenachádzajú chránené stromy, ani iné chránené prvky ani inak významné územia.

Poľnohospodársky využívané pozemky v katastrálno území obce Tomášovce sú podľa NV SR č.617/2004 Z.z.,ktorým sa stanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, zaradené medzi zraniteľné oblasti. V takéjto oblasti sa predpisuje osobitné hospodárenie na pôde, podľa vyhlášky MP SR č.199/2008, „ Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach v znení vyhlášky č 462/2011 Z.z.

Realizáciou plánovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na chránené územia. nachádzajúce sa v širšom okolí.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Vzhľadom na poľnohospodársky charakter tejto lokality a na skutočnosť, že areál je už existujúci a nebudú v ňom žiadne významné zmeny, realizácia navrhovanej činnosti nebude mať významný priamy vplyv na urbánny komplex a na využívanie zeme.

Architektonické zásady riešenia stavby sú v súlade s priemyselným charakterom a princípmi existujúcej zástavby.

Stavba svojim zložením, architektonicko - stavebným a objemovým riešením nenaruší pôvodný poľnohospodársko-výrobný ráz územia.

4. Zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Posudzovanie vplyvov pochádzajúcich z rôznorodých činností, či už antropogénnych alebo prírodných, na zdravie ľudí je procesom veľmi komplikovaným a komplexným. Vplyvy na zdravie človeka pochádzajú z mnohých zdrojov a z medicínskeho pohľadu je veľmi ťažké

extrahovať jeden zdroj a sledovať jeho účinky (či už kvalitatívne alebo kvantitatívne). Riziká možno vo všeobecnosti rozdeliť na:

- riziko akútneho charakteru (nehody, havárie),
- riziko chronického charakteru (expozícia polutantom cez znečistené ovzdušie, vodu, pôdu),
- úniky škodlivých látok, ktoré sa môžu vyskytovať vo veľmi nízkych koncentráciách, ale z hľadiska dlhodobého pôsobenia môžu predstavovať riziko pre človeka.

Vzhľadom na rozsah a charakter výroby nie je opodstatnené predpokladať zdravotné riziká pre dotknuté obyvateľstvo spojené s produkciou emisií, odpadov, hluku a podobne, nakoľko tieto vplyvy sú málo významné.

V štádiu spracovania projektovej dokumentácie budú aplikované všetky hygienické a bezpečnostné normy a opatrenia, ktoré sa prenesú do technickej realizácie navrhovanej činnosti, aby eliminovali všetky potenciálne aj málo významné riziká.

Vzhľadom k navrhovanému systému havarijného zabezpečenia prevádzky, nepredstavujú z pohľadu zdravia dotknutého obyvateľstva ani prípadné havarijné stavy a úniky nebezpečných látok do prostredia žiadne neprimerané riziko a v prípade potreby sú včasným a účelným zásahom prakticky okamžite účinne odstrániteľné.

Narušenie pohody a kvality života

K narušeniu pohody a kvality života môže dôjsť pri obyvateľoch rodinných domov umiestnených v blízkosti areálu navrhovanej činnosti. Ich kvalita bývania bude dočasne znížená o vplyvy z výstavby závodu ako sú stavebný ruch, zvýšená doprava, prašnosť.

Počas prevádzky sa významnejšie zásahy do kvality a pohody bývania obyvateľov obce Tomášovce nepredpokladajú. Najviac rušivo bude na obyvateľov vplývať nákladná doprava zabezpečujúca chod živočíšnej výroby. Tento vplyv je znížený tým, že sa bude uskutočňovať len v denných hodinách.

Dotknuté územie je podľa územného plánu vyčlenené na poľnohospodárske využitie a preto je možné považovať tieto vplyvy za opodstatnené a nevýznamne narúšajúce pohodu a kvalitu života dotknutej obce.

5. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie z hľadiska významnosti a časového priebehu pôsobenia je potrebné hodnotiť pre časový horizont výstavby, samostatnej štandardnej prevádzky, pre prípad očakávaných vplyvov počas neštandardnej prevádzky (mimoriadne udalosti) a pre horizont ukončenia prevádzky.

Očakávané vplyvy počas výstavby

Zložka prírodného prostredia	*Druh vplyvu*	*Hodnotenie*	*Významnosť, intenzita vplyvu*	*Opatrenia*
Ovzdušie	emisie zo zvýšenej intenzity dopravy	-	nevýznamný, dočasný	dôkladná kontrola technického stavu nákladných vozidiel pravidelné čistenie komunikácií prípadne kropenie komunikácií
Podzemné a povrchové vody a vodné zdroje	riziko úniku znečisťujúcich látok do podzemných vôd	-	nevýznamný, dočasný	dôkladná kontrola technického stavu nákladných vozidiel, dodržiavanie havarijného poriadku na stavenisku
Pôda a horninové prostredie	riziko úniku znečisťujúcich látok do pôdy	-	nevýznamný, dočasný	dôkladná kontrola technického stavu nákladných vozidiel, dodržiavanie havarijného poriadku na stavenisku
Fauna a flóra	ohrozenie synantropných druhov živočíchov a rastlín	-	nevýznamný, dočasný	-
Prvky ÚSES	nedochádza k narušeniu ÚSES	-	nevýznamný, dočasný	-
Doprava	nárast počtu nákladných vozidiel na prístupovej ceste	-	nevýznamný, dočasný	zabezpečiť dostatočné dopravné značenie cesty pravidelné čistenie komunikácií prípadne kropenie komunikácií
Obyvateľstvo	zaťaženie prašnými emisiami a hlukom,	-	nevýznamný, dočasný	kropenie nespevnených povrchov a komunikácií pravidelné čistenie komunikácií
	vytvorenie pracovných miest	**+**	nevýznamný**,** dočasný	-
Odpady	tvorba stavebných odpadov	-	nevýznamný, dočasný	zhromažďovanie odpadov podľa druhov, uprednostniť vlastné zhodnotenie, inak odovzdať oprávnenej organizácii

Očakávané vplyvy počas štandardnej prevádzky

Kategória vplyvu	*Druh vplyvu*	*Hodnotenie*	*Významnosť vplyvu*	*Opatrenia/Poznámka*
Ovzdušie	emisie z dopravy	**-**	nevýznamný, dočasný, dlhodobý	dôkladná kontrola technického stavu nákladných vozidiel
	zápach pri prevádzke farmy	-	nevýznamný, dočasný, dlhodobý	používanie nízkoemisných techník na minimalizáciu tvorby a uvoľňovaniu amoniaku do okolitého prostredia
	zápach pri preprave hnoja a hnojovice	-	nevýznamný, dočasný, dlhodobý	doprava bude zabezpečená zakrytovanými alebo cisternovými nakladanými autami minimalizovať počet prejazdov nákladných aut s využitím maximálnej kapacity automobilov

Kategória vplyvu	*Druh vplyvu*	*Hodnotenie*	*Významnosť vplyvu*	*Opatrenia/Poznámka*
Podzemné a povrchové vody a vodné zdroje	produkcia odpadových vôd – splaškových a vôd z povrchového odtoku, riziko úniku znečisťujúcich látok do podzemných a povrchových vôd	-	nevýznamný, dočasný, dlhodobý	oplachové vody z čakárne a dojárne odvádzať výlučne cez potrubie do nádrží močovkového hospodárstva.
Pôda a horninové prostredie	riziko úniku znečisťujúcich látok do pôdy a horninového prostredia	-	nevýznamný, dočasný, dlhodobý	dôkladná kontrola technického stavu zariadení, dodržiavanie prevádzkových poriadkov
Doprava	nárast dopravy a s ňou spojená hlučnosť a prašnosť	-	**stredne významný,** dočasný, dlhodobý	zabezpečiť dostatočné dopravné značenie cesty a plynulosť dopravy, nákladnej dopravy mimo nočných hodín
Obyvateľstvo	vytvorenie nových pracovných miest	**+**	**stredne významný,** dočasný, dlhodobý	-
	produkcia odpadov	-	málo významný, dočasný, dlhodobý	zhromažďovanie odpadov podľa druhov, odovzdať oprávnenej organizácii, uprednostniť zhodnotenie
Krajina, scenéria, urbánny komplex	Výstavba a modernizácia objektov v areáli farmy	+	**stredne významný, trvalý**	

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Súčasný stav krajiny širšieho okolia záujmového územia je ovplyvnený stresovými faktormi súvisiacimi s poľnohospodárstvom, priemyslom, osídlením, tvorbou odpadov a dopravou. Tieto sa prejavujú nielen ako bodové, líniové, či plošné zdroje znečistenia, ale aj ako líniové bariéry vo vzťahu k migrácii živočíchov. Samotné záujmové územie, ktoré sa nachádza v blízkosti obce Tomášovce, nepatrí medzi výrazne environmentálne zaťažené územie, kde by dochádzalo ku kumulovaniu nepriaznivých faktorov. Najvýraznejším aspektom, ktorý ovplyvňuje kvalitu životného prostredia posudzovaného územia je dlhodobé využívanie územia na poľnohospodárske účely a s tým súvisiaca zmena prírodného prostredia na antropogénne. Kontaminácia územia nebola zistená, medzi negatívne vplyvy je možné zaradiť dopravu a s tým spojenú hlukovú záťaž.

Z hľadiska množstva znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia podľa NEIS (Národný emisný inventarizačný systém) je jednoznačná tendencia znižovania emisií škodlivín do ovzdušia v okrese Lučenec.

Kvalita podzemnej vody sa v záujmovej oblasti je ovplyvnená oxido-redukčnými podmienkami prostredia a antropogénnou činnosťou. Hlavný tok povodia Ipeľ je znečisťovaný jednak priamo a jednak cez svoje prítoky. Krivánsky potok, ako najväčší tok v blízkosti záujmového územia je znečisťovaný odpadovými vodami z Lučenca a okolia. Znečistenie sa prejavuje významne na profile Pod Lučencom po prítoku Tuhárskeho potoka v juhovýchodnej intravilánej časti mesta Lučenec. Odpadové vody pochádzajú z mäsopriemyslu, služieb, verejnej kanalizácie a podnikov zaoberajúcich sa keramickou výrobou.

Pre územie, kde sa plánuje realizovať navrhovaná činnosť neboli k dispozícii údaje o kvalite pôdy, ale nepredpokladá sa významná kontaminácie pôdy, prevažná časť areálu je zastavaná objektmi, resp. spevnenými plochami, zvyšok tvoria trávne porasty. Z miestneho terénneho prieskumu neboli zistené stopy po väčšom úniku nebezpečných látok do pôdy.

Potenciálnym bodovým zdrojom znečistenia môžu byť močovkové jamy, za plošné zdroje znečistenia je možné považovať intenzívnu poľnohospodársku činnosť.

Už sám charakter riešeného územia – zastavaný poľnohospodársky areál s rastlinnou aj živočíšnou výrobou a okolité poľnohospodársky využívané lokality, blízkosť obce, existencia líniových dopravných koridorov a existujúce priemyselné činnosti a aktivity v širšom území nedávajú predpoklad prítomnosti územne kvalitnej biote. Najintenzívnejší vplyv na živočíšstvo v dotknutom území je vplyv urbanizačný, ktorý je spojený so zvýšeným ruchom vytláčajúcim živočíchov z miest pobytu. Jedným z najvýznamnejších dopadov antropizácie je existencia početných migračných bariér. Podstatná premena z pôvodnej prírodnej krajiny na krajinu hospodársky využívanú a husto osídlenú spôsobili, že toto územie dnes už nie je veľmi bohaté na živočíšne druhy. Nepriechodnú bariéru pri migrácii cicavcov tvoria aj komunikácie. Rastlinstvo i živočíšstvo z priemyselných areálov a poľnohospodársky využívaného územia bolo vytlačené do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov viažucich sa k vodnému toku Krivánsky potok a jeho prítokom.

Vzhľadom na poľnohospodársky charakter tejto lokality a na skutočnosť, že areál je už existujúci a nebudú v ňom žiadne významné zmeny, realizácia navrhovanej činnosti nebude mať významný priamy vplyv na urbány komplex a na využívanie zeme. Architektonické zásady riešenia stavby sú v súlade s priemyselným charakterom a princípmi existujúcej zástavby. Stavba svojim zložením, architektonicko - stavebným a objemovým riešením nenaruší pôvodný poľnohospodársko-výrobný ráz územia.

Hore uvedené zmeny voči zámeru sú administratívneho charakteru, ktoré vyplynuli z postupnej prípravy zámeru a nemajú žiadny vplyv na súčasný stav, ani na stav po zrealizovaní zámeru, na ochranu a tvorbu životného prostredia v navrhovanom území.

VI. PRÍLOHY

Príloha č. 1: Rozhodnutie OU ŽP Lučenec č.OU-LC-OSZP-2015/000642-10 zo dňa 30.3.2015

Príloha č. 2: Širšie vzťahy

Príloha č. 3: Výpis z LV, Kopia z KM

Dokumentácia k zmene nebola vypracovaná, nakoľko sa jedná o administratívne zmeny, ktoré nemajú dopad na stav životného prostredia.

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

27. august 2015

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA

Ing. Peter Lichý, AGROING- LICHÝ spol. s r.o., Partizánska 71, 974 00 B. Bystrica